

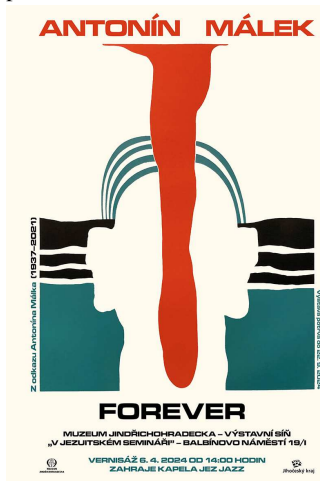
NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

duben 2024

ANTONÍN MÁLEK FOREVER

Na začátek letošní sezóny, od 6. dubna do 22. září, připravilo muzeum pro uměnímilovné návštěvníky zajímavou výstavu nazvanou Antonín Málek Forever. Jak její název i zvolený podtitul Z odkazu Antonína Mála (1937–2021) napovídá, je celá věnovaná významnému malíři

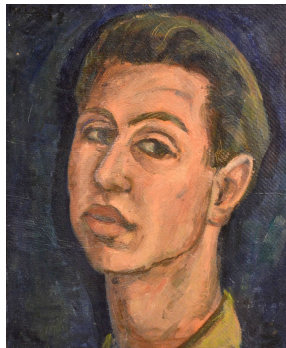

a grafikovi, který ve své závěti odkázal Muzeu Jindřichohradecka neuvěřitelný soubor zahrnující dvacet maleb, třicet kreseb a grafik, soubor plakátů i velkou část uměleckého archivu, včetně rozsáhlé fotodokumentace své tvorby. Díky tomuto daru se může muzeum řadit k největším opatrovatelům uměleckého odkazu malíře, jenž měl k Jindřichovu Hradci, i přes svůj dlouhý život v emigraci, velmi blízký citový vztah. Tím jde o velký závazek, kterého si je muzeum vědomo, a který se chystá vyřešit vznikem nového sbírkového fondu, v němž se malířův odkaz uchová pro budoucí generace.

Vzhledem k tomuto faktu bylo nejtěžší částí v uskutečnění malířovy závěti udělat výběr dle vlastního uvážení, což se v realu týkalo prohlédnutí několika set obrazů a prolísování řady grafických cyklů, z nichž se měla vybrat malá, ale kvalitní uká-

zka z rozsáhlé a bohaté malířovy tvorby, navíc v krátkém časovém úseku. Přesto doufáme, že se reprezentativní výběr nakonec povedl a tak ho může muzeum beze studu jako celek veřejnosti představit.

Výstava časově obsáhne období v malířově tvorbě od konce 50. let 20. století (obr. Autoportrét) po emigraci v roce 1968, dále životní období strávené ve Švédsku (obr. Dialog I) a poté v Německu, do něhož se promítla i sametová revoluce a politické změny v Československu. Od roku 1989 začal Tonda, jak mu přátelé říkali, střídavě tvořit nejen v Kolíně nad Rýnem, ale opět i v Jindřichově Hradci. Na konci 90. let 20. století a v prvních letech druhého milénia Antonín Málek hodně cestoval a opakovaně navštěvoval různé vzdálené země, jako například Kambodžu či Nepál. Své dojmy z cest zaznamenával ve velkém – v počtu několika set

kusů, všemi možnými formami a technikami. Až do svého pozdního věku byl umělecky činným, o čemž svědčí i datace na jeho obrazech či grafikách.

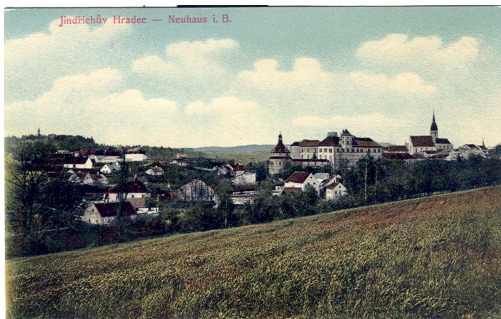
Co se týče námětů, výstava se bude věnovat hlavně figurální a portrétní tvorbě, krajinomalbě či scénografii. Neopomenutelnou částí bude i tvorba novoročenek, se kterými Tonda Málek začínal již na počátku 70. let 20. století.

Připomínáme, že vernisáž výstavy, na kterou Vás zveme, se uskuteční dne 6. dubna od 14.00 hodin v budově muzea na Balbínově náměstí a bude doplněna bohatým kulturním programem v podání kapely Jez Jazz.

Jakub Valášek

NEŽÁRECKÉ PŘEDMĚSTÍ VE SBÍRCE MUZEA

V letošním roce se cyklus výstav Město Jindřichův Hradec ve sbírce muzea zaměří na Nežárcké předměstí, jinak také Koželužské, Mokré, Slaměné, Červené či Hovězí, které začíná hned za Nežárckou branou a rozprostírá se po obou březích řeky Nežárky. Část na levém břehu byla

klasickým řemeslnickým podhradím, jemuž se mimo jiné věnovala předcházející výstava. Domkům řemeslníků, soukeníků, koželuhů a jirchářů s typickými mansardovými střechami určenými pro sušení kůží, soukenickým valchám a dalším zařízení však levý břeh pod hradem postupně přestal dostačovat, a tak tyto provozy začaly v průběhu patnáctého století rozšiřovat i na pravý břeh řeky. Předměstí tvořily na pravém břehu roztroušené hospodář-

ské a panské dvory, zemědělské usedlosti, polnosti, louky a také zahrady především podél dnešní Nežárcké ulice, která v minulosti dle svého směřování nesla též název Linecká.

Zemědělsko-řemeslnický ráz předměstí se po dlouhá staletí příliš neměnil, zdejší dvory patřily k významným výrobcům potravin pro město, byly důležité pro tkalce a v neposlední řadě také pro koželuhu, neboť se zde chovalo větší množství dobytka. Malebnost celému předměstí dodával starobylý kostelík sv. Jakuba na návrší, který byl v polovině 19. století nahrazen novogotickým kostelem s rodinnou hrobkou Černínů. Stoupala k němu od 16. století křížová cesta, ale i rozvětvená ulice Jakubská, obklopená hospodářskými budovami, zahradami, polnostmi, později městským parkem. V průběhu 19. století začaly volný prostor mezi dvorci postupně zaplňovat obytné domky, ale i honosné vily se zahradami, výletní restaurace, evangelická modlitebna, průmyslové provozy, později pak také bytové domy a řadová zástavba. Svůj domov zde našel tiskař Alois Landfras, malíř Hanuš Gantner či historik Jan Muk.

Na výstavě budou kromě pohlednic a fotografií k vidění také obrazy, plastiky, řemeslné nástroje, listinné materiály, ale i model jezu na Nežárce a další trojrozměrné předměty vztahující se k Nežárckému předměstí. Výstava bude přístupná v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici od 1. dubna 2024 do 6. ledna 2025 v běžné otevírací době.

Lenka Dvořáková

POKLADY MUZEA JINDŘICHOHRADECKA

Fond diapozitivů

Ve sbírce Muzea Jindřichohradecka se nachází zajímavý fond diapozitivů, který obsahuje v současné době více jak čtyři sta černobílých, kolorovaných a barevných skleněných a celulo-

dových nosičů převážně z 20. století, z nichž mezi nimi dominují dvě velké skupiny. První zobrazuje město Jindřichův Hradec především ve čtyřicátých letech 20. století se všemi jeho významnými pamětihodnostmi v čele se zámekem, muzeem, kostely, hlavními náměstími a malebnými ulicemi. Součástí této skupiny jsou i dobové ručně malované reklamy z poloviny 20. století, které bývaly promítány v místním jindřichohradeckém kině vždy před začátkem filmového představení.

Druhým významným souborem fondu je unikátní kolekce 221 převážně kolorovaných skleněných diapozitivů, zhotovených v průběhu první světové války, které zachycuje nejenom válečné události vojenských tažení jindřichohradeckého 75. pěšího pluku po východní, západní a jižní frontě, ale také běžný pracovní a volný čas v životě obyčejných vojáků. Naskytne se na

nich pohled na vojáky při léčení ve vojenské nemocnici nebo v zubní ordinaci, při práci

v polní kuchyni, truhlářské dílně nebo ve vojenském hospodářství. Zajímavé jsou také snímky z volného času vojáků třeba při hraní karet nebo muzicírování. Nechybí ani zajímavá vojenská technika a časté snímky z vojenských zákopů. Diapozitivy jsou tematicky rozděleny podle místa působení pluku. První záběry na nosičích jsou z rakouského Salcburku, kde bojové prapory pluku pobývaly od roku 1912 a zastihla je tam mobilizace, a Jindřichův Hradec, odkud příslušníci pluku odcházeli na frontu. Druhá, nejpočetnější skupina, zobrazuje vojáky na ruské frontě v bojových pozicích, při cvičeních, budování zákopů a při každodenní práci i při odpočinku. Součástí tohoto oddílu jsou také snímky dokumentující

následky bojových operací včetně pohřbu padlých vojáků a fotografií polních hřbitovů. Další skupina dokumentuje přesun pluku do jižního Tyrolska a bojové operace na italské frontě. Posledním tématem zachyceným na diapozitívech je pobyt pětasedmdesátníků v maďarském Debrecíně. Všechny tyto snímky jsou kolorované, jen malá část diapozitivů z vojenských nemocnic v Táboře a v Pelhřimově je černobílá. Diapozitivy formátu 8,4 x 8,4 cm, které jsou uloženy v originální dřevěné skřínce, zhotovil tábořský fotoateliér Šechtl a Voseček. *Diapozitiv 1 zachycuje vojáka v zákopu se zbraní - vrhač min na ruské frontě v roce 1915. Na diapozitivu 2 vidíme nástup vojáků na náměstí v Jindřichově Hradci v zimě 1915. Diapozitiv 3 zobrazuje vojáky v zákopech na ruské frontě v roce 1915.*

Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři jsou v dubnu otevřeny denně mimo pondělí (1. dubna je otevřeno) od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. **Městská vyhlídková věž** je v dubnu otevřena pouze o víkendech a svátcích od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin.

Kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v minoritském klášteře jsou v dubnu otevřeny denně mimo pondělí (1. dubna je otevřeno) od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Na Velikonoční pondělí **1. dubna** vás zveme do konferenčního sálu muzea ve Štítného ulici na výstavu **NEŽÁRECKÉ PŘEDMĚSTÍ, z cyklu výstav Město Jindřichův Hradec ve sbírce muzea**. Výstava představí část města se specifickou výstavbou, která začíná za Nežárckou branou a rozprostírá se po obou březích řeky Nežárky. Výstavu můžete navštívit do 6. ledna 2025 v běžné otevírací době.

Srdečně vás zveme na slavnostní vernisáž k zahájení výstavy **ANTONÍN MÁLEK FOREVER. Z odkazu Antonína Máška (1937–2021)**. Vernisáž proběhne **6. dubna od 14.00 hodin** ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí 19/I. K poslechu zahraje kapela Jez Jazz. Výstava potrvá do 22. září 2024.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka vás srdečně zvou na přednášku prof. Mgr. Libora Jana, Ph.D. **ŘÁD NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ A KOMENDA V JINDŘICHOVĚ HRADCI**. Přednáška proběhne v pondělí **8. dubna 2024 v 18.00 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17.00 hodin.

Zveme vás na přednášku archeologa Bc. Petra Běhouna **TŘI DEPOTY MINCÍ Z RODINOVA U KAMENICE NAD LIPOU**, která se uskuteční v **pátek 19. dubna 2024 od 18.00 hodin** v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka, vstup je volný. Na akci jsou srdečně zváni nejen zájemci o regionální historii, ale rovněž amatérští archeologové.

V květnu vás zveme na tradiční akci pro sportovní diváky a sportovní nadšence, soutěž **BĚŽ NA VĚŽ**, která se letos uskuteční v **sobotu 18. května**. O týden později v **sobotu 24. května** se můžete těšit na **MUZEJNÍ NOC**, tentokrát na téma Smetanománie, aneb Muzejní noc s Bedřichem Smetanou.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: Ing. Martina Machartová

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz

Ročník XXXIII. 4/2024

Registrační značka: MK ČR 11673